नं. ५०२१

विष्णु पूजन पद्धति:

× × ×

पत्र. १४ सं. १

भक्ति:

विष्णुपूजनपद्धतिः

५०२०

5020

F: = 15

3 double.

हौं श्री ॐ श्रीगणाधिपतये नमः ॐ ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य शुद्धं वासः परिधाय शन्न
१ आपः द्रुपदा॰ आपो हि ष्ठा ऋतं च॰ एभि मंत्रः स्नानं विधाय देवमंदिरे मार्जनं कृत्वा मङ्गलरात्रि
कां कृत्वा देवनाथे पुष्पांजलिं मनमादन्तधावनाचमने च दद्यात् ततस्तत्र सुखासने उप
विशेत् ततः स्वशिरसि सहस्रदलकमलमध्ये कर्णिकामध्यवर्तिचन्द्रमंडले स्वगुरुं स्वगुरुलोपु
ल्लैमाल्यविलेपनं वामभागस्थशक्तियुतं ध्यात्वा मानसोपचारैः संपूज्य प्रणवं तु मंडले श्रेता
नाथमि॰ गुरुर्ब्रह्मा॰ गुरुर्देवनान्यनामैकं भावयेत् त्रैलोक्यचैतन्यमयादिदेव श्रीनाथविष्णो प्रभो
भवदाज्ञयैव प्रातः समुत्थाय तव प्रियार्थं संसारयात्रामनुवर्तयिष्ये जानामि धर्मं न च मे प्रवृ
त्तिर्जानाम्यधर्मं न च मे निवृत्तिः केनापि देवेन हृदि स्थितेन यथा नियुक्तोऽस्मि तथा चरामीति
इष्टदेवं प्रार्थयित्वा मूलाधारस्थत्रिकोणान्तर्गतां पीतां स्वयंभूलिंगवेष्टिनीं प्रसुप्तभुजगाकारां
सार्धत्रिवलयान्वितां कोटि प्रभां बिसतन्तुतन्वीं मूलविद्याकारणभूतां हुमिति बीजेन त्रिका १
लाग्निना संचेतनां कृत्वा मूलाधारे चतुर्दलकमले स्वर्णाभवर्णं वं नमः शं षं सं इति समुज्ज्व
लाधिष्ठाने रक्तवर्णषट्दले बं नमः भं मं यं रं लं मणिपूरे दशदले नीले डं नमः ढं णं तं

डं·ढं·णं·तं·थं·दं·धं·नं·पं·फं· अनाहते द्वादशदले सिन्दूरवर्णे कं नमः खं·गं·घं·ङं·चं·छं·जं·झं·ञं·टं·ठं नमः
विशुद्धौ षोडशदले धूम्रवर्णे अं आं इत्यादि षोडश स्वराः आज्ञाचक्रे द्विदले सिते हं नमः क्षं
नमः इति संपूज्य सुषुम्णामार्गेण कुंडलिनीं ब्रह्मरंध्रे सहस्रदलकमलस्थेन परमात्मना सं
गमय्य संपूज्य यथाशक्ति मूलं जप्त्वा त्रैलोक्यचैतन्यमयेत्यादि पूर्वलिखितेन पद्यद्वयेन संप्रार्थ्य
कुंडलिनीं तेनैव पथा आनयमानो मूलाधारमानीय मूलाधारगणपतये षट्शतानि ६ः अज
पाजपं समर्पयामि स्वाधिष्ठाने ब्रह्मणे षट्सहस्रं ६ः मणिपूरे विष्णवे षट्सहस्रं ६ः अ
नाहते रुद्राय ६ः विशुद्धौ जीवाय १ः आज्ञाचक्रे परमात्मने १ः ब्रह्मरंध्रे गुरुपादुकायै सह
स्रं १ः अजपाजपं समर्पयामि नमः ततः समुद्रमेखले देवि ध्यानानुसारेण भुवि पादं दत्वा
बहिर्गत्वा दूरं वपुषः कुर्यात् इति प्रातःकृत्यम् ततः सूर्यकोटिप्रतीकाशे निजमूर्धाद्युधे हृते
शिरःस्थे संस्मरेद्देवं गंगाद्योदकधारया विप्राघ्र्यं ब्रह्मरंध्रेण निजदेहे विशुद्धये मत्वा स्ना
गतं पापं विरजां जपयेन्नरः एवं मंत्रस्नानं विधाय स्वगृह्योक्तक्रमेण वैदिकस्नानं कुर्यात्

गं०स्त्री जलान्तरस्थमघमर्षणं जपन्नामेव स्नानं कुर्यात् नद्यां प्रणामान्तं तस्य मूलेन हुत्वा न्यासं षडंगकं
२ न्यसेदद्य श्रीविश्वेश्वरप्रीत्यै स्नानमहं करिष्ये इति संकल्प्य जले चतुष्कोणं विलिख्य तत्रैव क-
शामुद्रया यानि तीर्थान्यावाहयेत् ब्रह्माण्डोदरतीर्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे तेन सत्येन मे देव तीर्थं
देहि दिवाकर गंगे च यमुने आवाहयामि त्वां देवि स्नानार्थमिह सुन्दरि एहि गंगे नमस्तुभ्यं स-
2 र्वतीर्थसमन्विते ततो वामभित्तिबीजं न योजयेत् तानि जले अग्न्यर्केन्दुमण्डलानि तत्र संचिन्तयेत् पु-
नः वमिति द्वादशवारं जलमंत्रणं हुमित्यवगुंठनं फडिति रक्षणं मूलेनैकादशवारं मन्त्रणं आ-
धारः सर्वभूतानां विष्णोरतुलतेजसः तद्रूपश्च ततो जाता आपस्ताः प्रणमाम्यहमिति जप्त्वा
म्य मूलय[illegible]न्देवं स्मरन् त्रिर्निमज्ज्योन्मज्जेत् आचम्य ॐ भगवद्यास्त्रं वा रेशिरः सिंचेत् सि-
हवोर्देवदेवस्य मुकुन्दस्य के प्रजायते मातरः सर्वभूतानामापो देव्यः पुनंतु मां अलक्ष्मीमल
हृदया यास्सर्वभूतेषु संस्थिता नाशयन्ति निजस्पर्शादापो देव्यः पुनंतु मामिति मंत्रेण यन्मे के-
शेषु दौर्भाग्यं सीमन्ते यच्च मूर्धनि ललाटे कर्णयोरक्ष्णोरापस्ताः पान्तु वो नमः आयुरारोग्यमै- २

स्पृश्य मरिपद्मतलयः स्थावं संमोषः सांति शालिकां विद्याभवनचोन्मम इतिमंत्राभ्यांच विप्रपादोदकं
पीत्वा शालिग्रामशिलाजलं शंखेन त्रिः परिभ्राम्य प्रक्षिपेत् शिरमस्तके नमो देवेभ्यः १ स्वाहा ऋषि
भ्यः २ स्वधा पितृभ्यः ३ आब्रह्मस्तं २ नत्वा वाससी परिधाया चम्य तिलकं कुर्यात् अग्निरिति भस्म वा
युरिति भस्म जलमिति भस्म स्थलमिति भस्म व्योमेति भस्म सर्वं ह वा इदं भस्म मन एतानि चक्षूंषि
स्मात् नमेत न्यास्तु यां य इ स्मना ह्रा नि संस्पृशेदिति मंत्रेण भस्मादाय नमस्तत्पुरुषाय नमो भाले
अघोराय नमो दक्षांसे सद्योजाताय नमो वामांसे वामदेवाय नमो जठरे ईशानाय नमो
वक्षसि यद्वा नमन्त्रेण त्रिपुण्ड्रं कुर्यात् ततः स्वसंध्योक्तेनामंत्रेण संध्यां कुर्यात् प्राणायाम
मंत्र ङगं यचक्रम्यादाय करे जलं विसर्ज्य मूलमन्त्रेणाभिवेष्टा रक्षयुं जलं पुनर्दक्षकरेणाभीष्ट
हीत्वा वामहस्तके निधाय तस्मात् अङ्गुलिच्छिद्रविनिःसृतबिन्दुभिः समधानत्तु समाज्य मूलमंत्रेणाववाणी
हुतं तज्जलं दक्षहस्तमादाय नासिकाग्निकमानयेत् इड्यांतः समाकृष्य तेनहोनः पाप
सर्वयेः कृष्णवर्णं पिङ्गलयाले तत्तोमृ मंत्रिः पठित्वा ऽजलिनानीय मादाय शिवमंडलस्था
यदेवातीकल्पयामीति मंत्रेण शिलायां गायत्र्या चाञ्जलि त्रयं दद्यात् ततो गायत्रीं

श्री २

मूलं वा षोनवर्णानुकारेण छादिं मानिवारं वा जप्त्वा तत्त्वकोकं न पिण्डं कुर्यात् मूलेन स्व
यायार्घ्यं दत्वा सहस्रार हृदयारवौमी र्थ्यौ विसर्जनेन कृत्वा प्रादेशमात्र वल्लूयादिति संध्यानेना
गुरुमागन्या हुन शोधनं कृत्वा गुं गुरुभ्यो नमः इति वामे गं गणपतये नमः इति दक्षे श्री
शिवाय नमः इति मध्ये नत्वा ॐ नमः सुदर्शनाय अस्त्राय फट् इमेन वह्निप्राकारं विचिन्त्य दिग्बं
धनं कुर्यात् ततः प्रणवेन त्रिः प्राणायामं भूतशुद्धिं कुर्यात् अथ भूतशुद्धिः स्वांके उत्ता
नाकरं कृत्वा हूं मिति मूलाधारात् कुण्डलिनीं सुषुम्णया पथा हृदयमानीय जीवात्मानं तत्त्व
शिखिः शिखा हंस इति मन्त्रेण प्रदीपकलिकाकारं जीवं कुण्डलिनीसहितं ब्रह्मरन्ध्रगत सह
स्रदलस्थपरमात्मनि संयोज्य तादृकारं नानावर्णं त्रिसहस्र्याकारं परमात्मनि विलापये
त् येयाः ततः पादादि जानुपर्यंतं चतुरस्रं वज्रांकितं लं बीजाढ्यं पादिं द्वे यं गमनतो
वज्राणां गंध ब्रह्मणि ह्रासि समानसहितं भूमंडलं स्मरन् जान्वादि नाभि पर्यंतं स्थितं गंडं चेन्द्रा
कारं पद्मसद्वयं बीजयुतं श्वेतं हस्तमयं रसनां रसं विसृजमि प्रादानसहितेन ज
लविंदे विलाप्य नाभ्यन्तं नाभेरूर्ध्वपर्यन्तं स्थितं त्रिकोणं स्वस्तिकरं बीजयुतं वाक्पुविसर्गविसर्जनी २

घवर्णं तु याशिव विद्याध्यानयुते ॥ अग्निमंडले विलाप्य नेत्रहृदो भ्रूमध्यपर्यंतं स्थितेवर्णे
लेषहृं हूं यबीजयने भ्रूमध्य पस्यानंदस्ही स्पर्शनस्पर्श ध्यानशांन्यपान संहितेवायुविवे
नेत्र भ्रूमध्यात् हृदयपर्यंतं स्थितेहं बीजयुते स्वकवायुक्त्यायवचनश्रोत्र शाह मदाशि
वशान्पती नासहितेनन [illegible] भाम डलेन चाहंकारेणमहतत्वेन च प्रकृत्यात्मो पुरात्मतिविला
प्य पुरुषं विन्मयाभूत्वाचिंनयेन्यापपुरुषं दह्तकुति स्थितेन [illegible] ममगुह्य बहिरिमाणं कं विग्र
हन्याशिरो युक्तं कनकसे यवाकुकं मदिराय नहृदयं गुरुने लाक टी पुत्रं पापसंयोगि
यत्नदृपपानकरोमकं खङ्ग वर्मधरं हृत्पुम धोवक्त्रं अस्तं सदं वमिति वायुबीजेन षोडश
वारं स्परकेजमेनवपुमास्थं रमितिवह्निबीजेन चतुःषष्टिवारं कुंभकेजमेन भस्मात्
सं दहेत् यमिति वायुबीजेन द्वात्रिंशद्वारं रेचकेजमेन भस्म याषपुरुषस्य देचयेत् तमोवमि
ति बीजेन ललाट चन्द्रान्मात् कामयी ममूतवृष्टिं निपात्य देहभस्म ज्ञात्वा लमिति भाटे
ढीकत्य हमिति जयनिश्र कुंभकं उकाराकारकनकौ डाकारस्मनाम्न ह्रौं हियादयं पंताभ्यं

श्री
२

गानि रेचयेत् ततः परमात्मनः प्रकृतिं ततो महत्तत्वं ततोऽहंकारं ततः खं ततो वायुं ततस्तेजस्त
तोजलं ततो भूमिं नियम्याद्यास्वस्वस्थाने स्थापयित्वा ब्रह्मरंध्रस्थात्परमात्मनः सकाशात्सो
ऽहमिति मंत्रेण जीवन्मात्रे प्रदीपकालिकाकारं कुंडलिनीद्वारा हृदयकमलमनीय कुंडलि
नीमूलाधारे स्थापयित्वा स्वशरीरं निरस्तसमस्तकल्मषं देवताराधनयोग्यं विभावयेत् इति
भूतशुद्धिः अथ प्राणप्रतिष्ठा अस्य श्रीप्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ब्रह्मविष्णुशिवा ऋषयः ऋग्य
जुःसामानि छंदांसि प्राणशक्तिर्देवता आं बीजं ह्रीं शक्तिः प्राणप्रतिष्ठायां विनियोगः
ब्रह्मविष्णुशिवऋषिभ्यो नमः शिरसि ऋग्यजुःसामछंदोभ्यो नमो मुखे प्राणशक्तिर्देव
तायै नमो हृदि आं बीजाय नमो गुह्ये ह्रीं शक्तये नमः पादयोः प्राणप्रतिष्ठायां विनियो
ङं. गः सर्वांगेषु ॐ कं खं गं घं पंचभूतात्मने हृदयाय नमः चं छं जं झं ञं शब्दस्पर्शरूपर
सगंधात्मने शिरसे स्वाहा टं ठं डं ढं णं पंचज्ञानेंद्रियात्मने शिखायै वषट् तं थं दं धं नं क
र्मेंद्रियपंचकात्मने कवचाय हुं पं फं बं भं मं वचनादानगमनानंदविसर्गात्मने नेत्रा २

3/2

भ्रां वौषट् । ग्रं यं रं वं लं षं शं सं लं मनोबुद्ध्यहंकारचिन्तात्मने । ह्रः अस्त्राय फट् । आं नाभौ । पादांतं ह्रीं नाभे
र्हृदंतं क्रौं शिरसो हृदंतं । हं त्वगात्मने नमः । रं असृगात्मने नमः । लं मांसात्मने । वं मेद आत्मने ।
षं मज्जात्मने नमः । सं शुक्रात्मने । हौं ओज आत्मने । हंस प्राणात्मने । सं जीवात्मने नमः इति तानि हृ
दये च न्यसेत् । मूले सर्वांगे च न्यसेत् । मूला[illegible]धारे मं मण्डूकाय नमः । स्वाधिष्ठाने कालाग्निरुद्रा
य नमः । नाभौ कं कच्छपाय । हृदये आं आधारशक्तये नमः । अं अनन्ताय । पं पृथिव्यै । सं सुधासिंधवे
नमः । मं मणिद्वीपाय । कं कल्पवृक्षाय । मं मणिमंदिराय । हें हेमपीठाय । दक्षांसे धं धर्माय । वा
मांसे ज्ञां ज्ञानाय नमः । वामोरौ वैं वैराग्याय । दक्षोरौ ऐं [illegible]ऐश्वर्याय । मुखे अं अधर्माय नमः । वामपार्श्वे अ
ज्ञानाय । नाभौ अं अवैराग्याय नमः । दक्षिणपार्श्वे अं अनैश्वर्याय । हृदि अं आ[illegible]नंदाय नमः । सं संविन्नाला
य नमः । सं सत्त्वात्मकपद्माय । पं पत्रात्मकपत्रेभ्यः । विं विकारमयकेसरेभ्यः । पं पञ्चाशद्वर्णबीजयुक्तक
र्णिकायै । अं द्वादशकलात्मने सूर्यमण्डलाय नमः । उं षोडशकलात्मने चन्द्रमण्डलाय नमः । मं दशक
लात्मने वह्निमण्डलाय नमः । सं सत्त्वाय । रं रजसे । तं तमसे । आं आत्मने । अं अन्तरात्मने । पं परमात्मने । ज्ञा
नात्मने । मां मायातत्त्वाय । कं कलातत्त्वाय । विं विद्यातत्त्वाय । पं परमात्मने नमः । हृत्कमलाष्टदले

श्री ८

पुनः पूर्वादिक्रमेण सर्वे जयायै नमः आग्नेये विजयायै । दक्षिणे अजितायै । नै० अपराजितायै । पश्चिमे नि
त्यायै । वायव्ये विलासिन्यै । उत्तरे दोग्ध्र्यै । ईशाने अघोरायै नमः कर्णिकायां मंगलायै नमः इति पीठशक्तीः
संपूज्य आं ह्रीं क्रों पद्मासनाय नमः इति पीठमन्त्रेण पीठं संपूजयेत् पाशं चास्त्रकपालं खर्परीं पङ्कजं हस्ते
बिभ्रतीं चारुवक्त्रां रक्तोद्गतोत्तरङ्गां भुजगस्थां सर्वां ध्यायेत् प्राणशक्तिं त्रिनेत्राम् अष्टपत्ररक्तपद्मक
र्णिकान्तर्गतषट्कोणमध्ये प्राणशक्त्यै नमः इति संपूज्य कोणेषु सर्वे ...लेन नमः अं सरस्वत्यै । नै । वि
स्रवे । प । लक्ष्म्यै । वा । शिवाय नमः । ई । पार्वत्यै नमः इति संपूजयेत् केसरेषु डं । कं खं चं गं आकाशवायु
तेजोजलाय पृथिव्यात्मने हृदयाय नमः इत्यादि सर्वे षडङ्गानि संपूजयेत् अष्टदलेषु ब्राह्म्यै नमः
माहेश्वर्यै कौमार्यै । वैष्णव्या नमः । शिरः । गायत्री छन्दसे नमो मुखे मातृकासरस्वती देवतायै नमो
हृदि हलेभ्यो बीजेभ्यो नमो गुह्ये स्वरेभ्यः शक्तिभ्यो नमः पादयोः अव्यक्तकीलकाय नमो नाभौ मा
तृकान्यासे विनियोगः सर्वाङ्गे अं कं खं गं घं ङं आं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः इं चं छं जं झं ञं ईं तर्जनीभ्यां स्वाहा उं टं ठं डं ढं णं ऊं
मध्यमाभ्यां वषट् एं तं थं दं धं नं ऐं अनामिकाभ्यां हुम् ओं पं फं बं भं मं औं कनिष्ठाभ्यां वौषट् अं यं रं लं वं अः क
रतलकरपृष्ठाभ्यां फट् एवं षडङ्गन्यासः पञ्चाशद्वर्णैः रचिताङ्गभागां धृतेन्दुखण्डां कुमुदावदाताम्

वराभयेपुस्तकमेतत्सूत्रंभजेगिरंसंदधतींत्रिनेत्राम् एवंध्यात्वामंडूकादिपरतत्त्वान्तसर्वांगपीठदे
वताःसम्पूज्यमध्यायेनमः प्रज्ञायै· प्रभायै· विद्यायै· श्रियै· धृत्यै· स्मृत्यै· बुद्ध्यै· विद्येश्वर्यैनमः
इतिपीठशक्तीःपूजयेत् ह्सौःमातृकायोगपीठात्मनेनमः इत्यासनदानमंत्रः अथान्तर्मातृका
न्यासः कंठेषोडशदलेअंनमः खंन·गंन·घंन·ङंन·चंन·छंन·जंन·झंन·टंन·ठंन· आंन·इंन·इंन·
ईंन·ऊंन·ऋंन·ॠंन·ऌंन·ॡंन·एंन·ऐंन·ओंन·औंन·अंन·अःनमः १६ हृदयेद्वादशदलेकं २
नमः ढंन·णंन·तंन·थंन·दंन·धंन·नंन·पंन·फंनमः १२ नाभौदशदलेडंनमः २॥ स्वाधिष्ठानेषड्
दलेबंनमः भंन·यंन·रंन·लंनमः ६ मूलाधारेचतुर्दलेवंनमः शंन·षंन·संन· भ्रूमध्येद्विदलेहं
नमः क्षंनमः इतिमनसान्यस्य मातृकासरस्वतींसमर्च्य अंकं५ ओंहृदयायनमः इत्यादिषडंगानि
पूजयेत् द्वितीयआवरणेअंवाराह्यै· इंद्राण्यै चामुंडायै· महालक्ष्म्यैनमः इतिप्रागादिषुपूजये
त् तद्बहिः प्रागादिषु इंद्रायनमः·अग्नये यमाय·नैरृतये वरुणायनः·वायवे कुबेराय·ईशा
नायनमः इतिपूजयेत् अधोऽनंतायनमः ऊर्ध्वंब्रह्मणेनमः इतिच वज्राय· शक्त्यै· दंडाय· ख
ड्गाय· पाशाय· अंकुशाय· गदायै· शूलाय· चक्राय· पंचाशद्वर्णयुतांगोध्यायेत् आंह्रींक्रों यरलवं

श्री ५ यंरंलंवंशंषंसंहंॐक्षंसंहंसः ह्रीं ॐ हंसः मम प्राणा इह प्राणाः आं ह्रीं क्रों । १ मम जीव इह स्थितः आं ह्रीं क्रों । २
मम सर्वेन्द्रियाणि आं ह्रीं क्रों । ३ मम वाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्र घ्राण प्राणा इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा क्षं सं हं
सः ह्रीं ॐ इति प्राणप्रतिष्ठां मंत्रं हृदि कृत्वा विसर्जयेत् इति प्राणप्रतिष्ठा अथ मातृकान्यासः तत्र
स्वरैः षट्कं कादिमानैः कुंभकं यादिभिः रेचकं एवं प्राणायामत्रयं कृत्वा अकारादिक्षान्तैर्व्यापकं कु
र्यात् अस्य श्रीमातृकामंत्रस्य ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छंदः मातृकासरस्वती देवता हलो बीजानि स्व
राः शक्तयः अव्यक्तं कीलकं मातृकान्यासे विनियोगः ब्रह्मऋषये नमः अं नमः इत्यादि दीर्घह्रस्वैरपू
जयेत् तृतीये कं नमः ५ चं ५ टं ५ तं ५ पं ५ यं ५ शं ५ क्षं नमः लं नमः तं नमः इति पूजयेत् चतुर्थे व्यापिन्यै न
मः पालिन्यै · पावन्यै · क्लेदिन्यै · धारिण्यै · मालिन्यै · हंसिन्यै शांखिन्यै नमः इत्यष्टवर्गशक्तीः पूजयेत्
पंचमे ब्रह्मण्यै नमः इत्यष्ट मातॄः षष्ठे इंद्राय नमः इति इंद्रादीन् सप्तमे वज्रादीन् अर्चयेत् अथ बहिर्मा
मातृकान्यासः ध्यानं पूर्ववत् ललाटे अं नामामध्यमाभ्यां आं नमः मुखवृत्ते दक्षिणे तर्जनीमध्यमा
नामाभिः ओं नमः दक्षवामनेत्रयोः अंगुष्ठानामाभ्यां इं नमः ईं नमः सर्वत्र दक्षिणादिक्रमः कर्णयोरंगु
ष्ठेन उं नमः ऊं नमः नासापुटयोः कनिष्ठांगुष्ठाभ्यां ऋं नमः ॠं नमः गंडयोस्तर्जनीमध्यमानामाभिः

ऌः नमः ॡः नमः ओं हृ योर्मध्यमया एः नमः ऐः नमः ऊर्ध्वा धोदंत्योः ओं ओः नामायां ओंः नमः शिरसि मध्यमया अं सुखे नामया अः नमः इति पंचाशन्मातृकान्यासः मध्यमाभ्यां विन्दुस्थलेषु वामयाङ्गुलीभिः न्यसेत् कः नमः दक्षबाहुमूले खः नमः दक्षकूर्परे गः नमः मणिबंधे घः नमः अंगुलिमूले ङः नमः अंगुल्यग्रे चः नमः वामबाहुमूले छः नमः कूर्परे जः नमः मणिबंधे झः नमः अंगुलिमूले ञः नमः अंगुल्यग्रे टः नमः दक्षपादमूले ठः नमः जानुनि डः नमः गुल्फे ढः नमः अंगुलिमूले णः अंगुल्यग्रे तः नमः वामपादमूले थः नमः जानुनि दः नमः गुल्फे धः नमः अंगुलिमूले नः नमः अंगुल्यग्रे पः नमः दक्षपार्श्वे फः नमः वामपार्श्वे
२ बः नमः पृष्ठे हृल्लीभिः नाभौ भः नः जठरे मध्यमौ नैः मः नमः अथ दशहस्तयलेषु कादनलेन न्यसेत् यः त्वगात्मने नमः हृदये रः असृगात्मने नमः दक्षांसे लः मांसात्मने नः ककुदि वः मेद आत्मने नमः वामांसे शः अस्थ्यात्मने हृदादि दक्षहस्ताग्रांतं षः मज्जात्मने हृदादि वाम हस्ताग्रांतं सः शुक्रात्मने हृदादि दक्षपादाग्रांतं हः प्राणात्मने हृदादि वामपादाग्रांतं लः जीवात्मने हृदादि जठरांतं क्षः परमात्मने हृदादि मुखांतं इति सृष्टिन्यासः अथ स्थितिन्यासः

श्री
६

स्थितिमातृकान्यासस्य ब्रह्माऋषिः गायत्रीछंदः विश्वयोनिनीदेवता स्थितिन्यासे विनि
योगः ऋष्यादिन्यासः पूर्ववत् ध्यविद्यावज्रलभांके ध्यायेद्देवीमनन्यधीः मृगबाले
वरं विद्यामदक्षहस्तैर्दधत्करैः मालाविद्यालसद्धस्तांबद्धन्ध्येयः शिवोगिरं कनिष्ठानामाभ्
यामाभिः डं नमः दक्षपादगुल्फे ढं अंगुलिमूले णं अंगुल्यग्रे तं वामपादमूले
थं वामजानुनि दं गुल्फे धं अंगुलिमूले नं अंगुल्यग्रे पं दक्षपार्श्वे फं वामपा
र्श्वे पृष्ठेंगुलीभिर्वाङ्गुष्ठाभिः बं भं नाभौ मं जठरे कनिष्ठानामाङ्गुष्ठैः यं हृदयक
रतलेनत्वगात्मनेनमः रं असृगात्मनेनमः दक्षांसे लं मांसात्मने ककुदि वं मेद
आत्मनेनमः वामांसे शं अस्थ्यात्मने हृदादिदक्षकराग्रान्तं षं मज्जात्मने हृदादिवाम
कराग्रान्तं सं शुक्रात्मने हृदादिदक्षपादाग्रान्तं हं प्राणात्मने हृदादिवामपादाग्रान्तं लं जी
वात्मने हृदादिजठरान्तं क्षं परमात्मने हृदादिमुखान्तं अं ललाटे अनाममध्यमाभ्यां आं
मुखवृत्ते प्रादक्षिण्येन तर्जनीमध्यमानामाभिः दक्षवामाक्षिणोरंगुष्ठानामाभ्यां इं ईं कर्ण
योरंगुष्ठेन उं ऊं नासापुटयोः कनिष्ठाङ्गुष्ठाभ्यां ऋं ॠं गंडयोस्तर्जनीमध्यमानामाभिः ६

लॄं लॄः ओष्ठयोर्मध्यमया एं ऐं ऊर्ध्वाधोदन्तपंक्त्योरनामिकया ओं औं शिरसि मध्यमया अं अः मुखेना
मया अं अः इतः परं कनिष्ठामध्यमानामाभिरास्यमाभिन्यासः कं दक्षबाहुमूले खं दक्षकूर्परे गं मणिबन्
धे घं अङ्गुलिमूले ङं अङ्गुल्यग्रे चं वामबाहुमूले छं कूर्परे जं मणिबन्धे झं अङ्गुलिमूले ञं
अङ्गुल्यग्रे टं दक्षपादमूले ठं जानुनि इति स्थितिन्यासः संहारन्यासस्य ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छन्दः
सपत्नसंहारिणी शारदा देवता संहारन्यासे विनियोगः करष्यादिन्यासः सर्ववत् अक्षस्रक्टंकसा
रंगविद्याहस्ता त्रिलोचना चंद्रमौलिकृपानम्रा रक्ताब्जस्था गिरं भजे इति ध्यात्वा ॐ परमात्मने न
मः हृदादि मुखान्तमित्यारभ्य विलोमेन अं नमः ललाटे इति पर्यन्तं न्यसेत् इति संहारन्यासः
सृष्टिन्यासे विसर्गान्ता स्थितौ बिन्द्वन्ता विसर्गान्तां संहारे बिन्द्वन्तां मातृकां न्यसेत् पुनः सृष्टिस्थितिन्या
सौ विधेयौ एवं पंचवारं मातृकान्यासो विधेयः अथ श्रीकण्ठादिमातृकान्यासः अस्य श्रीकंठादि
मातृकान्यासस्य दक्षिणामूर्तिः ऋषिः गायत्री छन्दः अर्द्धनारीश्वरो देवता हलो बीजानि स्वराः श
क्तयः अव्यक्तं कीलकं मातृकान्यासे विनियोगः करष्यादिन्यासः प्राग्वत् ह्सां अंगुष्ठाभ्यां नमः ह्सीं त
र्जनीभ्यां स्वाहा ह्सूं मध्यमाभ्यां वषट् ह्सैं अनामिकाभ्यां हुम् ह्सौं कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ह्सः करतलकर

इष्टाभयांपकट पाशांकुशावरातरत्नकपालिं शलिनांसु शोभवरम् सुदंरक्तसुवर्णा भस्मर्द्धनारीश्वरं भजेऽहं
श्री ७ इति ध्यात्वा न्यासं कुर्यात् ह्सौंः अं अमृतेश्रीकण्ठेशा अमोघदरीभ्यां नमो ललाटे ह्सौं: आं अनन्तेशाविरजाभ्यां नमो
मुखवृत्ते ह्सौं: इं सूक्ष्मेशशाल्मलीभ्यां नमो दक्षनेत्रे ह्सौं: ईं त्रिमूर्तीशलोचनाभ्यां· वामनेत्रे ह्सौं: उं
अमरेशवर्तुलाक्षीभ्यां· दक्षकर्णे ह्सौं: ऊं दीर्घेशादीर्घघोणाभ्यां· वामकर्णे ह्सौं: ऋं भारभू
तीशादीर्घमुखीभ्यां· दक्षनासापुटे ह्सौं: ॠं तिथीशागोमुखीभ्यां· वामनासापुटे ह्सौं: ऌं स्थाणवी
शादीर्घजिह्वाभ्यां· दक्षगंडे ह्सौं· ॡं हरेशकुंडोदरीभ्यां वामगंडे ह्सौं: एं झिंटीशोर्ध्वकेशीभ्यां ऊ
र्ध्वोष्ठे ह्सौं: ऐं भौतिकेशविकृतमुखीभ्यां· अधरोष्ठे ह्सौं: ओं सद्योजातज्वालामुखीभ्यां· ऊर्ध्वदंतप
ङ्क्त्यां ह्सौं: औं अनुग्रहेशोल्कामुखीभ्यां· अधोदंतपंक्त्यां ह्सौं: अं अक्रूरेशश्रीमुखीभ्यां· शिरसि ह्सौं·
अः महासेनेशविद्यामुखीभ्यां· मुखे· कं क्रोधेशमहाकालीभ्यां दक्षबाहुमूले· खं चंडीश स
रस्वतीभ्यां· दक्षकूर्परे· गं पंचान्तकेशसर्वसिद्धीभ्यां· दक्षमणिबंधे· घं शिवोत्तमेशत्रैलोक्य
विद्याभ्यां· दक्षकरांगुलिमूले· ङं· एकरुद्रेशमंत्रशक्तिभ्यां· दक्षकरांगुल्यग्रे· चं कूर्मेशात्मशक्ति
भ्यां· वामबाहुमूले ·छं एकनेत्रेशभूतमातृभ्यां· वामकूर्परे· जं· चतुराननेशलंबोदरीभ्यां· ७

वाममणिबंधे झं अजेशद्राविणीभ्यां · वामांगुलिमूले ञं सर्वेशनागरीभ्यां · वामांगुल्य
ग्रे · टं सोमेशखेचरीभ्यां · दक्षपादमूले · ठं लांगलेशमंजरीभ्यां · दक्षजानुनि डं दारुकेशरू
पिणीभ्यां · दक्षगुल्फे ढं अर्धनारीशवीरिणीभ्यां · दक्षपादांगुलिमूले · णं उमाकान्तेशकाको
दरीभ्यां · दक्षपादांगुल्यग्रे · तं आषाढीशपूतनाभ्यां · वामपादमूले थं दंडीशभद्रकाली
भ्यां · वामजानुनि · दं अत्रीशयोगिनीभ्यां · वामगुल्फे · धं मीनेशशंखिनीभ्यां · वामपादां
गुलिमूले नं मेषेशतर्जिनीभ्यां · वामपादांगुल्यग्रे · पं लोहितेशकालरात्रिभ्यां · दक्षपार्श्वे
· फं शिखीशकुब्जिनीभ्यां वामपार्श्वे बं छगलांडेशकपर्दिनीभ्यां · पृष्ठे · भं द्विरंडेशवज्राभ्यां ·
नाभौ · मं महाकालेशजयाभ्यां · जठरे यं त्वगात्मभ्यां वालीशसुमुखेश्वरीभ्यां · हृदि
· रं असृगात्मभ्यां भुजंगेशरेवतीभ्यां · दक्षांसे लं मांसात्मभ्यां पिनाकीशमाधवीभ्यां · ककुदि · वं
मेदआत्मभ्यां खड्गेशवारुणीभ्यां · वामांसे · शं अस्थ्यात्मभ्यां बकेशवायवीभ्यां नमो हृदादिदक्ष
हस्ताग्रांते · षं मज्जात्मभ्यां श्वेतेशरक्षोविदारिणीभ्यां · हृदादिवामकराग्रांते · सं शुक्रात्मभ्यां भृ
गुशसहजाभ्यां · हृदादिदक्षपादाग्रांते · हं प्राणात्मभ्यां लकुलीशलक्ष्मीभ्यां नमो हृदादिवा

श्री
८

मपादाग्रान्तं लंनीवात्मभ्यां शिवेशव्यापनीभ्यां नमः हृदादिजठरान्तं ह्मौं: दीपकात्मभ्यां मं
वनेकेशमह्यमायाभ्यां नमो हृदादिमूर्द्धान्तं इति श्रीकंठादिन्यासः ॐ अस्य श्रीषडक्ष
रमहादेवमन्त्रस्य वामदेवऋषिः पंक्तिश्छन्दः सदाशिवो देवता ॐ शक्तिः नमः कीलकं ॥
अभिमतार्थे विनियोगः ॐ अंगुष्ठाभ्यां नमः नं तर्जनीभ्यां नमः मः मध्यमाभ्यां नमः शिं
अनामिकाभ्यां नमः वां कनिष्ठिकाभ्यां नमः यः करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः एवं हृदयादिन्या
सः कार्यः ॐ सर्वज्ञशक्तिधाम्ने हृदयाय नमः ॐ नं नित्यतृप्तिशक्तिधाम्ने शिरसे स्वाहा
ॐ मं अनादिबोधशक्तिधाम्ने शिखायै वषट् ॐ शिं स्वतन्त्रशक्तिधाम्ने कवचाय हुं ॐ
ॐ वां अलुप्तशक्तिधाम्ने नेत्राभ्यां वौषट् ॐ यः अनन्तशक्तिधाम्ने अस्त्राय फट् ॐ तत्
पुरुषाय मुखे ॐ मः अघोराय हृदि ॐ शिं सद्योजाताय पादयोः ॐ वां वामदेवाय गुह्ये ॐ य
ईशानाय नमः शिरसि तत्पुरुषाय नमः तर्जनीभ्यां नमः अघोरेभ्यो नमः मध्यमाभ्यां नमः
सद्योजाताय नमः कनिष्ठिकाभ्यां नमः वामदेवाय नमो ऽनामिकाभ्यां नमः तत्पुरु
षाय नमः वक्त्रपूर्वभागे अघोरेभ्यो नमः वक्त्रोत्तरभागे ईशानाय नमो मूर्ध्नि अथ पीठविधिः

अष्टपत्रयुगलद्विराशिभिर्वीथिकल्पनकृतिभिः समाहृतं मंडलं प्रतिविधाय मूलिनः पीठमत्र
नवशक्तिभिर्जयेत् प्रथममष्टपत्रं विलिख्य तद्बहिर्वृत्तं तत्र यं विलिख्य तद्बहिर्द्वादशराशिमंड
लं विलिख्य तद्बहिश्चतुरस्रद्वयं विलिख्य चतुरस्रयोरंतरालं वीथिसंज्ञं भवति तस्यां वीथ्यां
लतां कृत्वा विलिखेत् तत्कल्पनकृत्संज्ञं भवति अष्टदलकर्णिकामध्ये ह्रीमिति बीजं विलिख्याष्ट
दलमूलेषु स्वरद्वंद्वं विलिखेत् दलमध्ये ओं ह्रीं ह्रौं नमः शिवाय इति शेषं वा अष्टाक्षरं लिखित्वा सर्व
तो बहिः कादिभिर्वर्णैः संवेष्ट्य तद्बहिश्चतुरस्रकोणेषु प्रासादबीजं विलिखेत् इत्येवं शैवपी
ठं विलिख्य तस्मिन्नवशक्तीर्यजेत् वामायै नमः ज्येष्ठायै नमः रौद्र्यै · काल्यै · भिर्व भूतदमन्यै नमः
कलविकरिण्यै · बलविकरिण्यै यो दिशोप · बलप्रमथिन्यै · सर्वभूतदमन्यै · शैन्यां अष्टदले पुष्पा
शक्तीरर्चयेत् मनोन्मन्यै नमः इति कर्णिकायामर्चयेत् ओं नमो भगवते सकलगुणात्मशक्तियुक्ता
यानंताय योगपीठात्मने नमः इति पीठमंत्रेण कर्णिकायामभ्यर्च्य तस्मिन्पीठे ईशानमूर्तिमावा
ह्यार्चयेत् अथ ध्यानं ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारुचंद्रावतंसं रत्नाकल्पोज्ज्वलांगं पर
शुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नं पद्मासीनं समंतात्स्तुतममरगणैर्व्याघ्रकृत्तिं वसानं विश्वाद्यं विश्ववंद्यं

श्री २

निखिलभयहरं यं चवक्त्रं त्रिनेत्रं ॥ पीठमंत्रकादि पवनान्तो न्यासं विधायाष्टपत्रकमलदलेषु

प्रागादिप्रादक्षिण्येन वामादिपीठशक्तीः संपूज्य पीठमध्ये अनंतदया स्वेष्टदेवं ध्यायेत् विशु

द्धोर्भिः कुठारं मृगमभयवरौ तु प्रसन्नो महेशः सर्वालंकारदीप्तः सरसिज[illegible] निलयो व्याघ्रच

र्मोत्तरीयः [illegible] मुक्तापरागामृतरसघटितांत्रिप्रभः पंचवक्त्रस्त्र्यक्षः कोटीरकोटीघटिततुहि

नरोचिष्करोत्तुंगमौलिः एवं ध्यात्वा [illegible] तत्पुरुषाय नमः इति पूर्वपत्रे पूजयेत् तद्ध्यानं यथा

१ विद्युद्वर्णो [illegible] वेदाभयवरद कुठारान्दधत् अघोरेभ्यो नमः इति दक्षिणपत्रे तद्ध्यानं अञ्जनस

[illegible]दपाशांकुशडमरुकखट्वांगशूलान्कपाले बिभ्राणो भीमदंष्ट्रो जनक विरतनुर्भीतिदः स्या

दघोर इति सद्योजाताय नमः इति पश्चिमपत्रे तद्ध्यानम् सद्यो वेदाक्षमालाभयवरदकरः कुं

दमंदारगौरः वामदेवाय नमः इत्युत्तरपत्रे तद्ध्यानं वामः काश्मीरवर्णोऽभयवरदपरश्वक्षमाला

विलासी ईशानाय नमः इतीशानपत्रे तद्ध्यानं मुक्तागौरोऽभयेष्टाधिकाक्षरस्वरमलो[illegible]

पंचवक्त्रः कोणेषु निवृत्त्यै नमः प्रतिष्ठायै नमः विद्यायै नमः शान्त्यै नमः शान्त्यतीतायै नमः

इति शगादिदिक्ष्वीशान्यां चार्चयेत् इतिश्च मातृभिः षडंगैर्लोकेशैर्विनीयाहतिः स्यपादनीयच श्र २२

ष्टसदलेषु अनंतायनमः सूक्ष्माय. शिवोत्तमाय. एकनेत्राय. एकरुद्राय. त्रिमूर्तये. श्रीकं
ठाय. शिखंडिनेनमः इतिन्तृतीयावृतिः एवंवामाद्युपरी वीपिर्रक्तपीतसितोः रक्तकृष्णरक्ता.
जनाः सितानन् किरीटार्धिनेवालेंदुकलाद्युत्याभूषणान्वितान् त्रिनेत्रान्स्थूलवजे पवाप हस्तान्मेनो
रमान् अनरचक्रतः उमायै. चंडेश्वराय. नंदिने महाकालाय. गणेशाय. वृषभाय. भृंगिरिटये.
स्कंदायनमः इतिचतुर्थ्यावृतिः इंद्राय. अग्नये. यमाय. निर्ऋतये. वरुणाय. वायवे. कुबेराय. ई
शानायनमः इतिदिक्पालैः पंचम्यावृतिः वज्राय. शक्तये. दंडाय. खड्गाय. पाशाय. अंकुशाय. ग
दायै. त्रिशूलायनमः इतिदिक्पालायुधैः षष्ठ्यावृतिः एवंप्रासादोक्तपीठस्यहृदये विन्यस्य नाभिन्वी
ठेमूलमंत्रेणाष्टमावाहयेदेवताशरीरे पूर्वोक्तन्यासंविधाय षडूर्ध्वादिशक्तिन्यसेत् ॐ हृदि नमुखे
मः दक्षांसे शिवामांमे वादक्षोरौ वामोरौ इत्येकोन्यासः ॐकंठे ननाभौ मः दक्षपार्श्वे शिवामपा
र्श्वे वापृष्ठे याहृदि द्वितीयः ॐमूर्ध्नि नमुखे मः दक्षनेत्रे शिवामनेत्रे वादक्षनासिकायां यवामना
सिकायां तृतीयः ॐदक्षबाहुमूले नदक्षकूर्परे मःदक्षमणिबंधे शिदक्षांगुलिमूले वादक्षांगुल्यग्रे
यदक्षांगुल्यग्रे चतुर्थः ॐवामबाहुमूले नवामकूर्परे मःवाममणिबंधे शिवामांगुलिमूले ॥

श्री वामांगुलिमध्ये यं वामगुल्फे शिं दक्षपादांगुलिमूले वां दक्षपादांगुलिमध्ये यं दक्षपादांगुष्ठाग्रे ६ ॐ वाम
पादमूले नं वामजानुनि मः वामगुल्फे शिं वामपादांगुलिमूले वां वामपादांगुलिमध्ये यं वामपादां
१० गुष्ठाग्रे ७ ॐ शिरसि नं मुखे मः हृदि शिं जठरे वां ऊर्वोः यं पादयोः ८ ॐ हृदि नं मुखे मः पार्श्वयोः शिं शिरसि
वां भ्रुवोः यं चक्षुषोः ९ ॐ मुखे नं स्कंधयोः मः हृदि शिं पदोः वां ऊर्वोः यं जठरे इति दशमो न्यासः ॐ मूर्ध्नि
नं भाले मः जठरे शिं दक्षांसे वां वामांसे यं हृदये नमस्तत्पुरुषाय ललाटे अघोराय दक्षांसे वामदे
वाय वामांसे सद्योजाताय जठरे ईशानाय हृदये नमो हंस्याय रूपाय ज्योतिर्लिंगामृतात्मने चतुर्मूर्ति
वपुःस्थाय भासितांगाय शंभवे इति मंत्रेण त्रिवारं पंचवारं वा स्वदेहे पुष्पमुद्रया पुष्पांजलिं दद्या
त् इत्येवमात्मरक्षा न्यासः स्ववामे त्रिकोणवृत्तचतुरस्रं विधाय निजलं विलिख्य तत्र फडिति
तालिते पात्रं निधाय तन्मध्ये जलेनापूर्य ॐ गंगे च यमुने इति मंत्रेणांकुशमुद्रया तीर्थान्यावाह्य ॐ मिति गंधादी
न्निक्षिप्य वमिति धेनुमुद्रां मत्स्यमुद्रां मूलमष्टधा जपेदिति सामान्यार्घं विधाय ततः स्वाग्रे सामान्यार्घजले
न त्रिकोणषट्कोणवृत्तचतुरस्राणि विलिख्य तन्मध्ये मत्स्यमुद्रया संपूज्य षट्कोणेषु षडंगानि गंधादि
भिः संपूज्य फडिति ताडितमाधारं संस्थाप्य अग्निमंडलाय दशकलात्मने श्रीशिवाय पात्रासनाय नमः ॥ १०

10

शंभोः स्थापयेत् ततः सर्वादिक्रमेणाय धूम्रार्चिषे नमः रं ऊष्मायै· लं ज्वलिन्यै· वं ज्वालिन्यै नमः शं विस्फु
लिङ्गिन्यै· षं सुश्रियै· सं सुरूपायै· हं कपिलायै· लं हव्यवाहायै· क्षं कव्यवाहायै नमः इति संपूज्य ततः पात्रे
ॐ ह्रीं महाजलचराय हुं फट् स्वाहा पाञ्चजन्याय नमः इति शंखं प्रक्षाल्य अं सूर्यमण्डलाय द्वादश
कलात्मने श्रीशिवार्घ्यपात्राय नमः इति संपूज्य गंगे चेति तीर्थान्यावाह्य षडङ्गानि संपूज्य अष्टोत्तरश
तं मूलं जप्त्वा धेनुमुद्रां दर्शयेत् ततो महामुद्रां प्रदर्शयेत् योनिमुद्रया प्रणमेत् इत्यर्घस्थापनविधिः त
स्था तो मूलाधारात् कुण्डलिनीं सुषुम्णया शिरःस्थपरमात्मना संयोज्य तद्ध्यानम् धारयात्स्वेष्टदेवं प्रीण
यित्वा मलिनमनो पचारैः संपूज्य अष्टोत्तरशतं मूलेन स्वासनमर्पयेत् ततो वह्निमण्डलेन शैव
पीठं विलिख्य मण्डूकादिपरतत्त्वान्तेन तत्र संपूज्य पूर्वादिदलेषु वामायै नमः ज्येष्ठायै रौद्र्यै· का
ल्यै· कलविकरिण्यै बलविकरिण्यै· बलप्रमथिन्यै सर्वभूतदमन्यै कालिकायां मनोन्मन्यै नमः
इति पीठशक्तीः संपूज्य मंत्रेण पीठं च संपूज्य त्रिखण्डमुद्रया कुसुमं गृहीत्वा वह्निः हृत्कनिष्ठा
तर्जनिमध्यमानामांगुष्ठयोग त्रिखण्डमुद्रा सुसंपुटेन कुण्डलिनीमध्यनलोलीभूतां हृत्कमले समा
नीय वहं नासापुटेन करस्थपुष्पे ... समावेश्य ततस्त्वेष्टं ध्यात्वा देवेशं भक्तिसुलभ

श्री
११

परिवारसमन्वित यावत्त्वां हज विष्यामि संनिधौ मे स्थिरो भवेति मंत्रेणैवं मूर्तौ वा पुष्पं निधाय त
आवाहनमुद्रया ऐं गुह्यागमा मूलयोगं आवाहनमुद्रा सेवा धोम्भुरती सस्थापनमुद्रा मूलेनस्था
वाहनमुद्रया आत्मसंस्थमजं शुद्धं त्वामहं परमेश्वरं अरण्यामिव हव्याशं मूर्तावावाहयाम्य
हमिति सहस्रशीर्षेति चावाह्य मूलेन संस्थापनमुद्रया तुभ्यं यं महिमा मूर्तिर्लसत्त्यां त्वां
सर्वगं प्रभो भक्तिस्नेहसमाकृष्टं दीपवत्स्थापयाम्यहमिति संस्थाप्य मूलं ऐं सर्वात्मना
मिनेदेव सर्वबीजमयं शुभं स्वात्मस्थायायं शुद्धमासने कल्पयाम्यहम् पुरुष एव इ
त्यासनं दत्वा मूलं ऐं अस्मिन्वरासने देव सुखासीनोऽक्षरात्मकः प्रतिष्ठितो भवेशत्वं प्रसी
द परमेश्वर इत्युपवेश्य मूलं अनन्या तव देवेश मूर्त्तिशक्तिरियं प्रभो सान्निध्यं कुरु तस्यां
त्वं भक्तानुग्रहतत्पर इति सन्निधापनमुद्रया सन्निधाय मूलं ऐं अज्ञानाद्वा वदेवेश हृदयं
भोधे गुणेग्रवे आत्मानं चैकतत्त्वं मत्वा संरुणाद्धि महेश्वर इति संरुध्य मूलं अज्ञानादु
र्मनस्त्वाद्वा वैकल्यात्साधनस्य च. यदपूर्णं भवेत्कृत्यं तदप्यभिमुखो भव इति पुष्पदेवं
सम्मुखीकृत्वा मूलं हस्तपीठस्थ देव विश्वपादरं धन्यजविष्टरं मूर्त्तावायह्नां संरक्षणं स्थिरो ११

भयमहेश्वर: इतिप्रार्थनमुद्रायां संप्रार्थ्य आगुंठन्यासान्देवाङ्गेषु कुर्यात् मू: अभक्तवाङ्म
नसादूरः ओंअहूरायितनिष्ठितेस्वतेजः पेक्षरेमाप्मुवेष्टितोभवसर्वतः इत्यवगुंठनमुद्रया
ऽवगुंठयेत् मूलेनधेनुमत्स्यमुद्रे दर्शयित्वा मूलं यस्यदर्शनमिच्छंतिदेवाः स्वाभीष्टसिद्धये
तस्मैतेपरमेशायस्वागतंस्वागतंच मे इतिपठित्वा मूले कृतार्थोनुगृहीतोऽस्मिसफलंजी
वितंमम आगतोदेवदेवेश सुस्वागतमिदं पुनः मू: श्यामाकविल्वक्रांताब्जदूर्वाभिःपा
द्यजलैःकल्प्यः ध्रुवमिति लेपास्तेयवाभिनवरमानंदसंभवः तस्मैतचरणाब्जायपाद्यमुद्राय
कल्पये एतावानस्यपादेकृत्वा मूले लवंगजातीककोलयुतमाचमनीयं मूलेन त्रिपादू
र्ध्वः आचमनीयंदत्वा वेदानामपिदेवायदेवानांदेवतात्मने आचामंकल्पयामीश शुद्धानां
शुद्धिहेतवे मूलेनदूर्वातिलदर्भसर्षपयवपुष्पाक्षतयुतार्घ्यं विधायशंखेन तापत्रयहरंदि
व्यंपरमानंदलक्षणं तापत्रयविनिर्मुक्तंतवार्घ्यंकल्पयाम्यहं तस्माद्विराडजायत देवमस्तके
अर्घ्यंविसृजेत् मूलेनमधुपर्कं सर्वकालुष्यहीनाय परिपूर्णसुखात्मने मधुपर्कमिदंदेवक
ल्पयामिप्रसीद मेइतिदत्वा मूले उच्छिष्टोप्यशुचिर्वापियस्यस्मरणमात्रतः शुद्धिमाप्नोति

तस्मै ते पुनराचमनीयकं इति पुनराचमनीयं दद्यात् यानि पाद्यादिद्रव्याभावे तत्तन्नाम्ना देयं मूलं स्नेहं
शृङ्गारणं हस्तेन लोकनाथ महाशय सर्वलोके प्रशुद्धात्मन् ददामि हो रुपुनतयं इति सुगंधितै
लेनी हस्ती सर्वं पञ्जलैः मूलेन यस्मात् देवो धात्रि निमग्नानिजमूर्तये सांगोपांगामिदं स्नानं क
ल्पयाम्यहं श्रीप्रभो इति मंत्रेण शेषान् स्नानवार माहात्मेन च मूलेन यन्मुहर्षं ब्रह्मादयः स्नाप
येत् मूलं मायाविजयदक्ष स्वमिथ्या गुह्येन्हे तसे निरावरणा याविलानवासस्तेकल्प
याम्यहं तस्मा यज्ञा इति वस्त्रं दद्यात् मूलं यमाश्रित्य महामाया जगत्संमोहनी सदा
तस्मै ते परमेशाय कल्पयाम्युत्तरीयकं इत्युत्तरीयं दत्वा मूलं तस्मा [illegible] यस्य श
क्तित्रयेणेदं संप्रोतमखिलं जगत् यज्ञसूत्राय तस्मै ते यज्ञसूत्रं प्रकल्पये इति यज्ञो
पवीतं दत्वा मूलं ते यज्ञ इति कनिष्ठा मूलांगुष्ठयोगेन गंधमुद्रां प्रदर्श्य ॐ परमा
नंदसौभाग्यपरिपूर्णदिगंबर गृहाण परमं गंधं कृपया परमेश्वर इति कनिष्ठयागंध
र्पयेत् मूलं यन्मुहंसंब्रह्म तरीयवनसं [illegible] मेनानागुणमनोहरं अमंदसौरभं पुष्पं गृह्यतां
सिद्धमुत्तमं तर्जन्यंगुष्ठयोगेन पुष्पमुद्रां प्रदर्श्य पुष्पाणि समर्पयेत् एवमावरणेषु ॥

तन्मुखषादीन्निष्ट्यादीश्च कर्णिकाग्रतश्च प्रथमावरणे ॥ वयेन द्वितीयावरणे दलमूलेषडंगा
नि अष्टसुदलेष्वनंतादीनिन्द्रतीयावरणे दलाग्रभागे तत्र स्थानं चतुर्थावरणे उमादीन् पं
मो॰ टी॰ चमे वज्रिविंशादीन् षष्ठे वज्रादीन् समर्थ्य वामतर्जन्यासंस्पृश्य जगध्वनिमंत्रमानः स्वाहेति घं
टां संस्पृश्य वामहस्तेन वादयन् ॥ वह्निरोस्य तर्जनीमूलांगुष्ठयोगेन धूपमुद्रां प्रदर्श्य
वनस्पतिरसोत्पन्नो गंधाढ्यो मनोहरः आघ्रेयः सर्वदेवानां धूपोयं प्रतिगृह्यतां इति
धूपं दत्वा एवं दीपं फडिति शक्त्या वाममध्यमया संस्पृश्य नम इति पुष्पं समर्प्य घंटां वादय
न् मध्यमामूलयोरंगुष्ठयोगरूपां दीपमुद्रां प्रदर्श्य मूलं स्वप्रकाशो महादीपः सर्वतस्ति
मिरापहः सबाह्याभ्यन्तरंज्योतिर्दीपोयं प्रतिगृह्यतां चंद्रमामनसो इति दीपं दत्वा ॥ न
नः पात्रे नैवेद्यं परिवेश्य चक्रमुद्रां दर्श्य यमिति द्वादशवारं मंत्रितेनैव तोयेनैव प्रोक्ष्य यमि
ति दोषं संशोष्य दक्षकरे रंबीजं विचिंत्य दक्षकरपृष्ठे वामकरे दत्वा ॥ प्रिबीजेन दोषं दग्ध्वा
वामकरे वमिति विचिंत्य तत्पृष्ठे दक्षकरं दत्वा ॥ अमृतबीजोमृतमंत्रेण स्पृष्ट्वा मूलेन प्रोक्ष्य
॥ अष्टवारं स्थलं जप्त्वा धेनुमुद्रां दर्शयित्वा देवास्योत्थितं तेजः स्मृत्वा वामांगुष्ठानामिकाभ्यां

श्री १२

पात्रं स्वच्छं मू- नाभ्यां ग्रासीदं- सत्पात्रसिद्धं सुरुचिं विविधानेकभक्षणं निवेदयामि देवेश
मानुमायष्टलाणजन्त सांगो येत्यादिकं प्रोक्ष्य जलं मुक्त्वा मूलेन नैवेद्यमुद्रां मंगुष्ठाना
मिकाभ्यां प्रदर्शयेत् सव्यपाश्र्याभ्यां कराभ्यां त्रिः प्रोद्धरमो जाभाजनं निवेदयामि भवेत्तुषा
सो देहविर्हर षोडशाणीनि निप्रोक्षयासमुद्रां प्रदर्शयेत् वामहस्तेन ग्रासाभं प्राणाद्योद
दिणेनत्तु कनिष्ठानामिकांगुष्ठै मुद्राप्राणस्य कीर्तिता तर्जनीमध्यमांगुष्ठैरपानस्य
नुकीर्तिता अनामामध्यमांगुष्ठैर्व्यानस्य कीर्तिता तर्जनीनामामध्याभिसांगुष्ठाभिस्स
मुर्थिका सर्वाभि भि: सासमानस्याप्राणायाते- विज्ञान्विनात नारएर्वाज्ञयमुद्राः प्राणादीनं
प्रदर्शयेत् ततोगुवनिकां धृत्वा मस्ता-जाघेपवित्र उत्तमिहपाविष्टे: समेजोगेयाशिं जहुलयकरया
सादरो बीज्यमानः मर्मी[illegible]कांताली: प्रहसनमुखैर्हसयात्रमभिः स्वेभुंक्ते पात्रे कनकघटितेषड्रसाज्ञी
महेश इति सम्प्रधा मूलमंत्रेय जप्ना ततो जौवं निकामयाह्नत्वा उंसमस्तदेव देवेशसर्वतृप्तिम्
करं परं अखंडानंद संपूर्णं हेत्वाणजलमुत्तमं इति मंत्रेण जलदत्वा मूलं घसुकषेणहु- गौं भजले
दद्यात् ततो यथाशक्तिमूलं जपेत् अथ पुनामहेश्वरस्तोत्रेणस्तोतव्यो महेश्वर: नमो विरिंचिविष्णुशम्भे १२

दिनेपरमहंसाय सर्गसंस्थितिसंहारव्याहृतिव्यस्तमूर्तये नमस्त्रयीप्रोक्तभूतभूतभूतात्मने भवः
भूतिभारार्तिसंहर्त्रे भूतनाथाय शूलिने विषग्रासाग्रविलसत्कालकूटविषाशिने नमः कलंकांकित
ग्रीवनीलकंठाय ते नमः नमो ललाटनयनशिखिसंप्लुष्टवर्त्मना पञ्चशरनिरस्ताय योगिध्या
नाय शंभवे नमो देहार्द्धकांतघदंष्पदत्ता धराय च चतुर्वर्गशुभार्थदायिने मायिने, एवं ॥
स्थूलाय सूक्ष्मभूता यः सूक्ष्मतदाशिनविद्विषे कालकूटेयेनमः शुद्धदखंडमंडितमौलये विश्वासमेक
पदीनर्थिता हिमगिरिंदिवे देवदेवाय सद्रुद्राणां मौलिचूडामणये नमः भस्माभ्यक्ताय भक्तानां
भुक्तिमुक्तिप्रदायिने ते॥ व्यक्ताव्यक्तस्वरूपाय पीकराय च ते नमः नमोंऽधकान्तरिपवे पुरविद्वि
षे नमो लुप्तनेत्रद्विदक्षमखभेदिने विघोलसत्फणिकुंडलबद्धमूर्तये नमः सदा वरदबाहुना
यते वियमरुद्धुतचन्द्रवार्कस्थधरामखेश्वरवन्मत्तमहस्यमूर्तये नमः सदा नरकभयपनो
दिने भवपहनो भवभयभंगकद्विभो [illegible] याशांतिमूलं जगद्गुरुं स्यामि गुह्यगोमा· चन्द्र
सादान्वयिस्थितेनिसेवनादनकरेर्जलदधाम मूलं समास्यासनः प्रदत्तिगणैः ... ईश्वरः पूर्व
माणावृद्धिदेशे धर्माधिकारसो नाय स्वमस्तु पुण्यवस्वास्तु मनसा वाचा हस्ताभ्यां यद्ब्रामदरेणशि

प्रायश्चित्तं च यत् कृतं यत्कृतं मया तत्सर्वं ब्रह्मार्पणमस्तु स्वाहा ॐ मद्वीर्यं च सकलं कृतं नारायणे समर्पये

प्रो. ॐ तत्सदिति समर्पयेद्विष्णवे सूक्तं यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः संहारमुद्रया स्वहृदि देवं वि

१५ सर्जयेत् इति समासतः प्रजापद्धतिः समाप्तः ॥ कल्याणमस्तु ॥ शुभम् १५